

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE
I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
NA TERENIE MIASTA KONINA
NA LATA 2011 - 2015**

SPIS TREŚCI

Wstęp	str.2
I. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Koninie	
1. Definicja i formy przemocy w rodzinie.....	str.4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	str.5
3. Skutki przemocy w rodzinie.....	str.8
4. Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy w rodzinie w Koninie w latach 2005-2010.....	str.10
II. Wybrane podstawy prawne mające zastosowanie w działaniach związanych z przemocą	str.15
III. Zasoby - Instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie	str.16
IV. Cel główny, cele szczegółowe programu	str.26
1.Cel główny.....	str.26
2.Cele szczegółowe.....	str.27
V. Wskaźniki osiągnięcia celu	str.41
VI. Adresaci programu	str.43
VII. Realizatorzy Programu w Mieście Koninie	str.44
VIII. Planowane efekty	str.45
IX. Koszty programu	str.46
X. Monitoring i ewaluacja zadań programu	str.48
XI. Podsumowanie i wnioski końcowe	str.49

WSTĘP

Przemoc w rodzinie to zjawisko, które może być rozpatrywane z perspektywy społecznej, ekonomicznej, prawnej, psychologicznej i moralnej. W każdej z nich inaczej definiuje się problemem i inaczej diagnozuje potrzeby oraz określa kierunki rozwiązań. Żadna instytucja nie jest w stanie sama wypracować strategii i metod rozwiązywania problemu przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Przemoc w rodzinie, a szczególnie krzywdzenie dzieci stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia adekwatnej sieci wsparcia realizowanej przez osoby profesjonalnie pomagające: pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów, kuratorów, policjantów, lekarzy. Wyzwanie, jakie stanowi pomoc ludziom zależnym, którymi są osoby doświadczające przemocy, wymaga szeroko zakrojonej współpracy międzyinstytucjonalnej. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji wokół zadań Programu daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych tego warunków jest **poczucie wspólnego celu** w sensie działań społecznych, oraz scalenie środowiska przy jego realizacji.

Idei tej sprzyja nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wprowadzona w życie 1 sierpnia 2010r. (Dz. U. Nr 125, poz. 842). Podejmuje ona praktyczny aspekt możliwości oddziaływań, głównie na najniższym (bezpośrednim) szczeblu współpracy poszczególnych służb i organizacji. Wprowadzony został obowiązek tworzenia w gminach zespołów interdyscyplinarnych, jako wskazanie do wspólnych działań przedstawicieli służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zespół interdyscyplinarny staje się miejscem wypracowania konkretnych decyzji, procedur czy dokumentów mających zwiększyć skuteczność proponowanej pomocy. Zadania Zespołu zawarte są w art. 9b.1. znowelizowanej ustawy. Spotkania przedstawicieli służb tworzących zespół interdyscyplinarny powinny odbywać się w stałych zaplanowanych z góry na cały rok terminach (z wyłączeniem sytuacji szczególnych).

Dobra współpraca buduje się poprzez tworzenie wspólnej płaszczyzny rozumienia zjawiska przemocy w rodzinie. Na potrzeby niniejszego Programu, przytaczamy cztery podstawowe warunki pozwalające dane zachowanie uznać za przemoc:

- Przemoc to działanie intencjonalne i ukierunkowane;
- Przemoc związana jest z naruszeniem praw i dóbr osobistych jednostki. Inaczej będzie opisywał sytuację pracownik socjalny a inaczej prokurator, który będzie interesował się konkretnymi czynami i ich kwalifikacją prawną, tj. przypisaniem ich do określonych artykułów i paragrafów;
- Przemoc ma miejsce w sytuacji dysproporcji sił, – kiedy ktoś wykorzystuje swoją przewagę wobec innej osoby, która ma ograniczone możliwości samoobrony. W tej samej rodzinie inny obraz układu sił może mieć psycholog wysłuchujący osoby pokrzywdzonej a inny obraz sił policjant wypełniający Niebieską Kartę podczas interwencji, gdzie sprawca może „wybielać się” a doznająca krzywd osoba, czując się pewnie w towarzystwie funkcjonariuszy, staje się agresywna, krzyczy, używa obraźliwych słów;
- Przemoc jest działaniem powodującym szkody. Wymiar sprawiedliwości koncentruje się na wymiernych szkodach, jako dowodach. Udzielający pomocy psychologicznej natomiast na łagodzeniu szkód subiektywnie przeżywanych.

W wielu miejscach w Polsce, w tym również w naszym mieście, dąży się do zapewnienia kompleksowej pomocy ofiarom przemocy domowej. Ograniczanie się do jednej

perspektywy działań już dawno okazało się nie tylko mało skuteczne, ale niekiedy również szkodliwe.

Realizując to założenie w Koninie działa Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej działająca przy ul. Staszica 17, w Koninie w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie. Sekcja Poradnictwa Rodzinnego zapewnia w jednym miejscu bezpłatną pomoc prawną, psychologiczną, pedagogiczną oraz terapeutyczną i socjalną członkom rodzin dotkniętym przemocą.

Podejmowanie działań tylko na drodze prawnej, bez przygotowania psychologicznego osób krzywdzonych okazuje się nieskuteczne i jest źródłem frustracji nie tylko dla ofiar, ale również dla przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości uskarżających się na ich niezdecydowanie, wycofanie sprawy i zmienność decyzji. Pomoc psychologiczna staje się priorytetem, jeżeli w postępowaniu sądowym biorą udział dzieci.

Budując współpracę interdyscyplinarną trzeba pamiętać, że najistotniejszym czynnikiem, który powinien wyznaczać formułę pomocy, jest jej **cel**. Uprawnienia, kompetencje i zadania są bazą i środkiem do jego realizacji.

Musimy też pamiętać również o tym, że jeśli patrzymy na pomoc pokrzywdzonemu z perspektywy własnych uprawnień i przekonań o tym, co jest najlepsze dla klienta, nie uwzględniamy ich podmiotowej, aktywnej roli, to jesteśmy narażeni na frustrację. Trzeba pamiętać, że to klient w ostatecznym rozrachunku decyduje o własnym życiu i weźmie od nas tylko tyle, ile jest mu potrzebne (nie rzadko nie spiesząc się do korzystania z podsuniętych przez nas rozwiązań).

Musimy jednak przyjąć pewne ogólne założenia, budując interdyscyplinarny model pomocy oparty na łączeniu różnych perspektyw.

- **Za przemoc zawsze odpowiedzialny jest sprawca niezależnie od tego, co robi ofiara.** Często alkoholiczki zaniedbujące różne sprawy, nie są postrzegane, jako ofiary przemocy, ale że same przyczyniają się do tego, że są nękanie.
- **Priorytetem w rozwiązywaniu problemu przemocy jest zapewnienie bezpieczeństwa.** W planowaniu i realizacji różnych działań trzeba zadać sobie podstawowe pytanie: czy to, co robimy, zwiększa bezpieczeństwo osób pokrzywdzonych? Uruchomienie procedur prawnych jest tylko środkiem do zapewnienia bezpieczeństwa. Ideą pracy interdyscyplinarnej jest takie łączenie działań, aby bezpieczeństwo było realnie zapewnione.¹
- **Najbardziej poszkodowanymi i pokrzywdzonymi są zawsze dzieci, które nie wiedzą i nie umieją sobie poradzić z problemami przemocy.**

---

¹ wg. Artykułu Liliany Krzywickiej *Interdyscyplinarna praca z rodzinami z problemem przemocy*

I. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie w Koninie

1. Definicja i formy przemocy w rodzinie

W ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie -**przemoc w rodzinie, zwana inaczej przemocą domową** - definiowana jest, jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 (red., „małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu” a także inna osoba wspólnie zamieszkująca lub gospodarująca”), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”

Zjawisko przemocy jest problemem wieloaspektowym, złożonym, mającym odległe skutki. Można je rozpatrywać w perspektywie prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej. Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem.

Ofiara przemocy w rodzinie to osoba/osoby doznające przemocy domowej. Do grona tych osób zalicza się także małoletnie dzieci, które – nawet nie będąc bezpośrednimi ofiarami działań sprawcy – doznają głębokich urazów, jako świadkowie.

W kodeksie karnym funkcjonuje natomiast pojęcie „pokrzywdzonego”: „pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przestępstwo”.

Sprawcą przemocy w rodzinie określa się osobę dokonującą jednorazowego lub wielokrotnych aktów przemocy wobec bliskich, nawet, jeśli nie zostało wobec niej wniesione do sądu oskarżenie.

Z perspektywy moralnej dokonywanie przemocy jest krzywdzeniem słabszego i złem moralnym. Sprawca powinien podlegać sankcjom własnego sumienia i potępieniu ze strony innych ludzi. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymywać sprawców i motywować świadków do pomagania.

Perspektywa psychologiczna zwraca uwagę na cierpienie i bezradność ofiary. Odślania mechanizm sytuacyjny przemocy oraz proces interakcji między sprawcą a ofiarą. Odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwaniu się od przemocy i naprawianiu szkód, jakie poczyniła w ich życiu.

Społeczna perspektywa zwraca uwagę na funkcjonujące w społeczeństwie mity i stereotypy dotyczące przemocy, które pokazując zafałszowany obraz rzeczywistości przyczyniają się do utrzymywania i usprawiedliwiania zjawiska przemocy.

Zjawisko przemocy domowej może przyjmować **różne formy**:

- **przemoc fizyczna** polega na używaniu fizycznej siły w celu wymuszenia określonego postępowania, wywołania lęku lub stanowić ma karę za złamanie reguł ustalonych przez sprawcę,
- **przemoc psychiczna** ma na celu spowodowanie zachwiania pozytywnego obrazu własnej osoby u ofiary, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się u niej stanów lękowych i nerwicowych, dążenie do tego by ofiara stała się samotna i zależna od sprawcy,
- **przemoc seksualna** polega na wymuszaniu niechcianych i nieakceptowanych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,
- **przemoc ekonomiczna** to działania prowadzące do całkowitej finansowej zależności ofiary od sprawcy.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Dla zjawiska przemocy domowej trwającej długo charakterystyczne jest **cykliczne następowanie po sobie określonych stadiów**. Różnią się one nie tylko charakterem czynności podejmowanych przez sprawcę i ofiarę, ale także prawdopodobieństwem wystąpienia o pomoc przez osobę doznającą przemocy.

- **Faza narastania napięcia** charakteryzuje się wzrostem napięcia i agresji u sprawcy. Jest stale poirytowany, prowokuje kłótnie i staje się coraz bardziej niebezpieczny. Ofiara stara się opanować sytuację, próbuje wyciszyć sprawcę. Zdarza się, że gdy napięcie staje się nie do zniesienia, stara się przyspieszyć i spowodować wybuch.
- **Faza gwałtownej (ostrej) przemocy**. Następuje wybuch gniewu i wyładowania agresji. Sprawca staje się niebezpieczny, traci kontrolę nad zachowaniem. Faza może zakończyć się uszkodzeniem ciała, pobiciem, zranieniem. Ofiara jest wtedy w stanie szoku, odczuwa wstyd i przerażenie oraz porażającą bezsilność. W tej fazie najczęściej następuje interwencja; ofiary w afekcie zaczynają szukać pomocy, bywa, że uciekają od sprawcy, zaczynają kontaktować się z instytucjami, próbują przerwać mechanizm przemocy.
- **Faza miodowego miesiąca** jest to faza skrucy ze strony sprawcy. Próbuje zdobyć przebaczenie oraz zaufanie ofiary. Doświadczenia miodowej fazy demobilizują ofiarę, która często pod wpływem zapewnień sprawcy o poprawie, wycofuje sprawy z policji i zrywa kontakt z instytucjami. Utrwała to u sprawcy poczucie bezkarności oraz umacnia przekonanie, że następnym razem również uzyska przebaczenie. Etap ten kończy się zwykle kolejnym narastaniem napięcia, które najczęściej rozładowane jest w mocniejszy, bardziej brutalny sposób niż w poprzednim cyklu.

Psychologiczne koszty bycia ofiarą:

Doznawanie przemocy powoduje nie tylko szkody na zdrowiu fizycznym. Bycie ofiarą ma również wpływ na sposób myślenia, zachowania i osobowość ofiary. Najczęstszym objawem u osób doznających przemocy jest **wyuczona bezradność**. Rozwija się ona na bazie życiowych doświadczeń, takich jak przemoc fizyczna w okresie dzieciństwa, napaść seksualna lub molestowanie oraz na podstawie doświadczeń wyniesionych ze związków w życiu dorosłym, takich jak przemoc, patologiczna zazdrość, gwałt, przymuszanie do nieakceptowanych form współżycia, groźby pozbawienia życia.

Wyuczona bezradność jest poddaniem się, zaprzestaniem działania, które wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych. Osoba pod wpływem tego mechanizmu nie szuka pomocy, nie wierzy w skuteczność podejmowania działań mających na celu przerwanie cyklu przemocy. Stąd ważna rola odpowiednich służb, które powinny wspierać osoby w dążeniach do wyzwolenia się spod wpływu sprawcy.

Innym zjawiskiem odpowiedzialnym za trwanie ofiar w związku, w którym występuje przemoc jest **zjawisko „prania mózgu”**. Najczęściej rozumie się go, jako szereg zabiegów stosowanych w celu zmiany osobowości (uczuć, potrzeb, postaw), aby osoba manipulowana działała zgodnie z oczekiwaniami manipulatora (sprawcy). Najbardziej typowymi zachowaniami sprawców przemocy stosujących technikę „prania mózgu” są: izolacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody, demonstracje wszechmocy i wszechwładzy, wymuszenia drobnych przysług. Zabiegi te powodują, że osoby doznające przemocy, zmniejszają swoją aktywność, wycofują się z działania i unikają podejmowania trudnych zadań. Uważają, że są głupie i mało zdolne, łatwo ulegają sugestiom i manipulacjom, zmieniają swoje poglądy, przyzwyczajenia, by dostosować się do życzeń sprawcy. W konsekwencji - ofiary nie podejmują działań w celu przerwania pasma przemocy.

Skutkiem stosowania techniki „prania mózgu” jest bezradność, zanik krytycznego myślenia, powrót do myślenia życzeniowego, czasami zanik uczuć wyższych. Procesy „prania mózgu” powodują całkowite podporządkowanie, utratę poczucia własnej wartości i własnych przekonań oraz bezkrytyczne przyjmowanie rzeczywistości, wykreowanej przez sprawcę.

Zespół zaburzeń stresu pourazowego:

U osób, doznających przemocy mogą występować objawy zaburzeń, określane przez Międzynarodową Statystyczną Klasyfikację Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10, jako **pourazowe zaburzenie stresowe** (Post Traumatic Stress Disorder- PTSD). Jest to jednostka wynikająca z przeżycia traumatycznego doświadczenia, którym niewątpliwie jest doświadczanie przemocy w rodzinie. Charakterystyczne cechy PTSD to: częste zmiany nastroju, przeżywanie specyficznego paraliżu emocjonalnego, unikanie tego, co przypomina uraz, poczucie winy, izolowanie się od innych; pojawiają się także stany hiperpobudzenia. Mimo upływu czasu pojawiają się koszmary senne i bezsenność, wstrząsające wspomnienia, niezrozumiałe i bolesne stany emocjonalne i somatyczne.

Występowanie tych zaburzeń również wpływa ujemnie na chęć szukania pomocy i wyzwolenia się z cyklu przemocy. Towarzyszy także temu gotowość do nagłego pojawiania się reakcji ucieczki lub walki bez uzasadnienia.

Proces wiktylizacji:

U ofiar przemocy domowej doświadczających zespołu zaburzeń stresu pourazowego często rozwija się tzw. proces wiktylizacji, który zmienia poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Osoba maltretowana traci podstawowe poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania swego życia. Zaczyna źle o sobie myśleć, traci także zaufanie do siebie, często pragnie wycofać się z normalnego życia i izolować się od innych. Zaczyna myśleć, że bycie ofiarą jest jej nieuchronnym przeznaczeniem do końca życia. Staje się nietolerancyjna dla własnych słabości, obwinia siebie i odmawia sobie podstawowych praw ludzkich, przestaje oczekiwać poprawy swojej sytuacji. Traci nadzieję i poczucie godności. Czasem, w ostatnim odruchu desperacji, podejmuje zamach na własne życie lub na życie sprawcy.

3. Skutki przemocy w rodzinie

Do najczęstszych skutków stosowania przemocy w rodzinie należy zaliczyć skutki o charakterze:

- Indywidualnym
- Społecznym
- Ekonomicznym

Skutki indywidualne.

Osoby doświadczające przemocy oraz stosujący przemoc ponoszą skutki o charakterze indywidualnym. Osoby dorosłe doznające przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa będącego skutkiem przewlekłego stresu lub depresji, mogą doznać urazów fizycznych, trwałego kalectwa. Skutkiem przemocy mogą być też; zaburzenia zdrowia fizycznego i psychicznego, uzależnienie od substancji psychoaktywnych, trudności w funkcjonowaniu w różnych rolach społecznych, ubóstwo, bezdomność.

W przypadku dzieci, doświadczających przemocy domowej, skutkiem może być; śmierć w wyniku aktu przemocy lub samobójstwa, trwałe kalectwo. Skutkiem mogą być też: urazy fizyczne, zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, sięganie po środki uzależniające, nieprawidłowo rozwijająca się osobowość, zaburzony proces socjalizacji, demoralizacja, trudności wychowawcze, trudności w nauce, oraz problemy w życiu dorosłym.

Sprawcy przemocy mogą ponieść śmierć w wyniku zabójstwa przez ofiarę w akcie samoobrony lub samobójstwa (najczęściej po zabójstwie ofiary), mogą doznać urazu trwałego kalectwa. Skutkiem może też być bezdomność.

Skutki społeczne.

Przemoc w rodzinie dotyka nie tylko tych w rodzinie, którzy jej doznają. Dzieci wychowywane w rodzinie, w której jeden w rodzinie stosuje przemoc wobec drugiego rodzica, nie mają zaspokojonej podstawowej potrzeby- bezpieczeństwa. Przeżywają też wiele negatywnych uczuć: lęk, wstyd, poczucie winy. To sprawia, że często występują u nich zaburzenia emocjonalne i zaburzenia zachowania. Często środki uzależniające są sposobem radzenia sobie z tymi negatywnymi uczuciami.

Część dzieci, zwłaszcza chłopców, identyfikuje się ze sprawcą i zaczyna się zachowywać agresywnie wobec innych ludzi- zarówno rówieśników jak i dorosłych. W taki sposób krąg osób, pośrednio dotkniętych skutkami przemocy w rodzinie, rozszerza się na osoby obce.

Dorośli, którzy jako dzieci doświadczyli przemocy w rodzinie, często mają trudności z funkcjonowaniem roli rodzica, a to sprawia, że ich dzieci mogą mieć problemy. Tak, więc krąg osób pośrednio dotkniętych przemocą rozszerza się też na następne pokolenia.

Skutki ekonomiczne.

Przemoc w rodzinie niesie za sobą również skutki ekonomiczne. Ponosi je każdy obywatel. Skutki te można zobrazować poprzez wskazanie instytucji bezpośrednio lub pośrednio zajmujących się problemem przemocy w rodzinie.

- **Policja** - wielokrotne interwencje w domach, przyjmowanie pokrzywdzonych w komisariatach, wizyty dzielnicowych i funkcjonariuszy do spraw nieletnich w miejscu zamieszkania rodzin dotkniętych przemocą, umieszczanie sprawców w policyjnych pomieszczeniach dla osób zatrzymanych, sporządzanie pism i wniosków do instytucji, min. w przedmiocie uzależnienia czy o wgląd w sytuację rodziny i dziecka.
- **Służba zdrowia** – leczenie chorób psychosomatycznych i zaburzeń psychicznych – ambulatoryjne i szpitalne, leczenie skutków urazów doznanych w wyniku przemocy, w tym zabiegi chirurgiczne, rehabilitacja po urazach.
- **Pomoc społeczna** – zasiłki celowe, poradnictwo specjalistyczne, praca socjalna, prowadzenie: placówek opiekuńczo- wychowawczych (koszty opieki i wychowania dzieci), placówek interwencyjnych dla nieletnich, zespołów opiekuńczych (całodobowa opieka i udostępnienie schronienia), mieszkań chronionych, ośrodków interwencji kryzysowych, specjalistycznych ośrodków wsparcia, hoteli dla ofiar przemocy.
- **Edukacja** – zajęcia reedukacyjne i wyrównawcze, nauczanie indywidualne, klasy integracyjne, świetlice socjoterapeutyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze i socjoterapii.
- **Zakłady karne i areszty śledcze** – koszty utrzymania i resocjalizacji osób aresztowanych i skazanych.
- **Ministerstwo Sprawiedliwości** – schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze.
- **Prokuratura i sąd (karny i rodzinny)** – prowadzenie spraw, opłacanie kuratorów
- **ZUS** – zwolnienia lekarskie i renty.
- **Pracodawcy** – gorsza wydajność pracy osób, które żyją w przewlekłym stresie, zwolnienia lekarskie.

4. Dostępne dane liczbowe na temat zjawiska przemocy w rodzinie w Koninie 2005-2010

Wśród wielu problemów społecznych przemoc jest szczególnie trudna do zdiagnozowania i określenia działań do realizacji, mających na celu przeciwdziałania temu zjawisku. Wyjściowymi danymi na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie są dane opracowane przez Prokuraturę Rejonową w Koninie, Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koninie, Komendę Miejską Policji w Koninie, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie: Sekcję Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej oraz Klub Integracji Społecznej, oraz Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich w Koninie.

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY RODZINIE w KONINIE

Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej

ul. Staszica 17

62-500 Konin

Pomoc w formie schronienia	w tym liczba dzieci	Rok
14 rodzin	20	2005
21 rodzin	27	2006
18 rodzin	25	2007
12 rodzin	25	2008
14 rodzin	15	2009
16 rodzin	22	2010

Źródło: Dane własne

Poniższa tabela ilustruje liczbę porad specjalistycznych udzielonych w okresie od 2005 roku do 2010 roku

Rodzaj porad	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Prawne	392	366	454	377	373	384
Pedagogiczne	299	387	390	427	315	221
Psychologiczne	343	481	450	307	397	410
Socjalne	59	222	270	560	767	779
Terapeutyczne	193	254	429	414	555	550
Porady telefoniczne + Telefon zaufania Niebieska Linia	brak danych	brak danych	480	252	540	397
Pomoc internetowa e-mail pomagamy_sobie@op.pl	brak danych	brak danych	55	15	18	10

Źródło: Dane własne

Podjęmowanie planowanych działań w ramach pracy Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej MOPR w Koninie w latach 2005-2010

2008 rok

Grupa Psychoedukacyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	11 osób
Program „Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci i młodzieży”	6 Szkół Podstawowych (509 dzieci)
Ilość środowisk, gdzie była zgłoszona przemoc (w ramach Niebieskiej Karty)	212

Źródło: Dane własne

2009 rok

Grupa Psychoedukacyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	16 osób
Zajęcia Psychoedukacyjne Dla Współzależniionych	16 osób
Udział w programie „ Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci i młodzieży”	7 Szkół Podstawowych (473 dzieci)
Ilość środowisk, gdzie była zgłoszona przemoc(w ramach Niebieskiej Karty)	380

Źródło: Dane własne

2010 rok

Grupa Psychoedukacyjna dla osób doświadczających przemocy w rodzinie	21 osób
Zajęcia Psychoedukacyjne Dla Współzależniionych	Terapia podstawowa 27 osób Terapia pogłębiona 12 osób
Udział w programie „ Przeciwdziałanie przemocy domowej wobec dzieci i młodzieży”	7 Szkół Podstawowych (492 dzieci)
Ilość środowisk, gdzie była zgłoszona przemoc(w ramach Niebieskiej Karty)	223
Liczba rodzin objętych Programem „Psycholog Rodzinny”	8 rodzin

Źródło: Dane własne

W 2009 roku W **Klubie Integracji Społecznej** Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie prowadzono program zajęć dla kobiet dotkniętych problemem przemocy w rodzinie – udział wzięło 11 osób. Ogółem skorzystało z reintegracji społecznej i zawodowej 314 osób, w tym również osoby dotknięte problemem przemocy.

PROKURATURA REJONOWA W KONINIE

Zestawienie wszczętych i przeprowadzonych w latach 2005-2010 postępowań karnych dotyczących fizycznego i psychicznego znęcania się nad członkami rodziny tj., o czyny z art.207 § 1 kk.

Art. 207 § 1 kk.	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Łącznie wszczęto postępowań	125	122	82	78	80	106
Zakończono aktem oskarżenia	51	57	63	45	48	60
Zakończono umorzeniem postępowania	74	65	19	23	32	39

Źródło: Prokuratura Rejonowa w koninie

KOMENDA MIEJSKA W KONINIE

Wydział Prewencji Zespół ds. nieletnich i Patologii

Dane dotyczące przemocy w rodzinie w latach 2007-2010

	2007	2008	2009	2010
Liczba interwencji domowych	1060	996	915	363
Liczba sprawców pod wpływem alkoholu	183	124	157	258
Ilość rodzin objętych procedurą NK	256	194	248	265
Ilość postępowań wszczętych z art.207 kk	112	70	79	63
Ilość postępowań z art.207kk z aktem oskarżenia	80	39	51	48

Źródło: Komenda Miejska w Koninie

KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W KONINIE

W toku prac zespołu motywującego Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powzięto informacje o stosowaniu przemocy fizycznej bądź psychicznej w rodzinie w niżej wymienionej liczbie rodzin:

Liczba Rodzin	Rok
55	2005
71	2006
56	2007
101	2008
109	2009
94	2010

Źródło: Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koninie

Inicjowanie przez **Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** procedury sądowego zobowiązania do leczenia odwykowego. Ta procedura ma zastosowanie zwłaszcza wobec osób, które: powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizują małoletnich, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny. W ostatnich latach do Komisji przy Urzędzie Miejskim w Koninie wpłynęła niżej wymieniona liczba wniosków:

	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok
Liczba wniosków ogółem	105	146	183	315	296
w tym skierowanych przez Komisję do Sądu Rejonowego	4	24	10	10	15

Źródło: Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koninie

CENTRUM INTERWENCJI KRYZYSOWEJ TOWARZYSTWA INICJATYW OBYWATELSKICH W KONINIE

Poradnictwo udzielane osobom dorosłym, młodzieży, dzieciom	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok
prawne	312	362	394	418	420	464
psychologiczne	208	263	274	174	118	124
pedagogiczne	211	245	226	180	193	175
socjalne	193	212	238	164	185	251
telefon zaufania	197	249	227	183	122	132
	w tym 294 dzieci i młodzieży	w tym 246 dzieci i młodzieży	w tym 240 dzieci i młodzieży	w tym 193 dzieci i młodzieży	w tym 68 dzieci i młodzieży	w tym 112 dzieci i młodzieży

Źródło: Centrum Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich w Koninie

Grupy wsparcia dla osób doświadczonych przemocą
Liczba uczestników

Rodzaj grupy	Liczba uczestników	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Grupa terapeutyczno-rozwojowa dla dzieci i młodzieży		25	25	31	31	31	64
Grupa wsparcia dla kobiet (rozwoju świadomości i leczenia traumy)		24	24	40	41	41	45
Grupa korekcyjno-edukacyjna dla sprawców przemocy		5	7	10	11	11	11

Źródło: Centrum Interwencji Kryzysowej Towarzystwa Inicjatyw Obywatelskich w Koninie

IZBA WYTRZEŻWIEN W KONINIE

Poniżej szczegółowe dane dotyczące zatrzymań do wytrzeźwienia.

Należy podkreślić, że najczęstszą przyczyną zatrzymania do wytrzeźwienia są awantury domowe jest to 40,38%

	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	2009 rok
Nieletni	36	47 / w tym 45 chłopców i 2 dziewcząt/	48 /w tym 48 chłopców, dziewcząt – 0/	34 /w tym 33 chłopców, dziewcząt – 1/	39 /w tym 36 chłopców dziewcząt - 3/
Kobiety	117	133	194	148	149
Mężczyźni	2936	3263	3100	3241	3130

Źródło: Izba Wytrzeźwień w Koninie

II. Wybrane podstawy prawne mające zastosowanie w działaniach związanych z przemocą

- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.(Kancelaria Rady Ministrów RM 111-132-06
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2002 r. Nr 147 poz. 1231 z późn. zm.). 2007 Nr 70 poz. 473, Nr 115 poz. 793, Nr 176 poz. 1238.
- Ustawa z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. Nr 9, poz. 59 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2007 r. Nr 43 poz. 277 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn.zm.)
- Lokalna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Konina na lata 2006-2015 w części dotyczącej programów z pomocy społecznej, profilaktyki rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Dokumenty Unii Europejskiej:

- Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z 2000 r.
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie obecnej sytuacji oraz przyszłych działań w zakresie zwalczania przemocy wobec kobiet (2004-2020).
- Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno – Społecznego w sprawie przemocy domowej wobec kobiet.

III. Zasoby- Instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY ROZINIE w KONINIE

ul. Przyjaźni 5

62-510 Konin

Telefon 63 242 62 32

www.moprkonin.lm.pl

ZADANIA:

Wykonuje między innymi zadania w zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- przeprowadzenie wywiadu środowiskowego wraz z załączoną procedurą „Niebieskiej Karty”, umożliwiającą zidentyfikowanie przemocy w rodzinie,
- przygotowanie kompleksowego planu pomocy i monitorowanie podjętych działań,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i bytowych,
- udzielanie informacji o przysługujących prawach i możliwościach uzyskania pomocy,
- kierowanie do specjalistycznych instytucji pomagających ofiarom przemocy oraz wskazywanie miejsc oferujących schronienie,
- udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej.

Działania rejonowych pracowników socjalnych są wzmacniane i uzupełniane pracą specjalistów Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej oraz Klubu Integracji Społecznej funkcjonujących w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej

ul. Staszica 17

62-500 Konin

Telefon 63 244 59 16, 63 244 59 20, 669 993 317,

Oferta pomocy:

- POMOC AMBULATORYJNA – PORADNICTWO: porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, socjalne, telefon zaufania
- CAŁODOBOWE MIEJSCA SCHRONIENIA dla wszystkich osób z dziećmi będących ofiarami przemocy i znajdujących się w sytuacji kryzysowej z terenu miasta Konina.

Klub Integracji Społecznej

ul Sosnowa 16

62-510 Konin

Telefon 63 245 02 17

Oferta pomocy to działania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej:

- warsztaty psychologiczne,
- zajęcia terapeutyczne,
- zajęcia z prawnikiem,
- spotkania z funkcjonariuszem policji, kuratorem sądowym,
- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy,

KOMENDA MIEJSKA POLICJI W KONINIE

ul. Przemysłowa 2

62-510 Konin

TELEFON ALARMOWY 997

Komenda Miejska Policji:

Telefon 63 247 22 22

DZIELNICOWI:

- Kierownik I Rewiru Dzielnicowych
ul. Przemysłowa 2
62-510 Konin
Telefon 63 247 23 80
- Kierownik II Rewiru Dzielnicowych
ul. Przemysłowa 2
62-510 Konin
Telefon 63 247 26 30
- Kierownik Rewiru Dzielnicowych Komisariatu Policji w Koninie
ul. M. Dąbrowskiej 8
62-500 Konin
Telefon 63 247 26 00

ZADANIA:

- Ochrona życia i zdrowia ludzi,
- Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- Inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi,
- Wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w tym prowadzenie interwencji w przypadku występowania przemocy w rodzinie,
- Pomoc ofiarom przemocy – podejmowanie działań, zgodnie z procedurą „Niebieska Karta”,
- Prowadzenie działań prewencyjnych wobec sprawców.
- Niebieski pokój przeznaczony głównie do przesłuchań najmłodszych ofiar lub świadków przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, a także spotkań dzieci będących w rodzinach zastępczych z ich naturalnymi rodzicami. Wykorzystywany także do przeprowadzania terapii rodzin, realizacji spotkań mediacyjnych oraz do pracy z dziećmi nadpobudliwymi.

PROKURATURA REJONOWA

ul. Zakładowa 7

62-510 Konin

Telefon 63 242 85 54

ZADANIA:

- Prowadzenie postępowanie przygotowawczego, w trakcie, którego można wystąpić do sądu z wnioskiem o zastosowanie środka probacyjnego (areszt tymczasowy, który sąd może zamienić na: dozór policji wraz z nakazem opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu, zakaz zbliżania się),
- Decyzja o wszczęciu lub odmowie wszczęcia śledztwa lub dochodzenia,
- Sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania (może być warunkowane zobowiązaniem sprawcy do określonych działań),

SĄD REJONOWY II WYDZIAŁ KARNY

ul. Wojska Polskiego 2

62-500 Konin

Sekretariat Wydziału

Telefon 63 242 95 35 w. 304

ZADANIA:

- Zastosowanie środków probacyjnych na etapie postępowania przygotowawczego,
- Wydawanie wyroków w sprawie; orzekanie nadzoru kuratora.

SĄD REJONOWY III WYDZIAŁ RODZINNY I NIELETNICH

ul. Wojska Polskiego 2

62-500 Konin

Sekretariat Wydziału

Telefon 63 242 95 35 w. 304

ZADANIA:

- Wydaje postanowienia o nadzorze kuratora nad rodziną,
- Postanawia o umieszczeniu dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej, rodzinie zastępczej, młodzieżowym ośrodku wychowawczym,
- Orzeka w sprawie alimentów,
- Orzeka w sprawie władzy rodzicielskiej i kontaktów z dzieckiem,
- Orzeka w sprawie rozdzielności majątkowej,
- Orzeka o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

ZESPÓŁ KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ

ul. Wojska Polskiego 2
62-500 Konin
Telefon 63 242 95 35 w.376

ZADANIA:

- Podejmowanie działań o charakterze wychowawczo – resocjalizacyjnym, profilaktycznym i kontrolnym,
- Sprawowanie nadzorów w sprawach rodzinnych, nieletnich oraz osób dorosłych zobowiązanych do leczenia odwykowego,
- Sprawowanie dozorów w sprawach karnych.

RODZINNY DOM DZIECKA

ul. Wodna 8
62-500 Konin
Telefon 63 242 94 17

ZADANIA:

- Zapewnienie całodobowej opieki i wychowania oraz specjalistycznej pomocy dzieciom umieszczonym w Placówce,
- Praca z rodziną biologiczną dziecka w celu jego powrotu do rodziny naturalnej, lub innej formy opieki rodzinnej.

RODZINNE POGOTOWIE OPIEKUŃCZE

Marzena, Jarosław Czerniejewscy
ul. Taczanowskiego 20
62-500 Konin
Telefon 63 244 24 09

ZADANIA:

Pogotowie opiekuńcze zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, a w szczególności:

- 1) odpowiednie warunki bytowe,
- 2) możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego,
- 3) możliwość zaspokajania indywidualnych potrzeb dziecka w zależności od jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju,
- 4) możliwość własnej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- 5) odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

RODZINNE POGOTOWIE OPIEKUŃCZE

Grażyna, Marek Pacyńscy
ul. Królowej Jadwigi 80
62-500 Konin
Telefon 602 361 269

ZADANIA:

Pogotowie opiekuńcze zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, a w szczególności:

- 1) odpowiednie warunki bytowe,
- 2) możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego,
- 3) możliwość zaspokajania indywidualnych potrzeb dziecka w zależności od jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju,
- 4) możliwość własnej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- 5) odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

RODZINNE POGOTOWIE OPIEKUŃCZE

Urszula, Jerzy Ciurzyńscy
ul. E. Orzeszkowej 12
62-740 Tuliszków
Telefon 511 791 617

ZADANIA:

Pogotowie opiekuńcze zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, a w szczególności:

- 1) odpowiednie warunki bytowe,
- 2) możliwość rozwoju fizycznego, psychicznego i społecznego,
- 3) możliwość zaspokajania indywidualnych potrzeb dziecka w zależności od jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju,
- 4) możliwość własnej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- 5) odpowiednie warunki do wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

POGOTOWIE OPIEKUŃCZE

ul. Kurpińskiego 3
62-510 Konin
Telefon 63 243 10 99
www.po.konin.pl

ZADANIA:

- Zapewnienie całodobowej opieki i wychowania oraz specjalistycznej pomocy dzieciom umieszczonym w Placówce,
- Diagnoza dziecka i rodziny (psycholog, pedagog, pracownik socjalny) w celu wskazania właściwej, dalszej formy opieki nad dzieckiem,
- Praca z rodziną biologiczną dziecka w celu jego powrotu do rodziny naturalnej, lub innej formy opieki rodzinnej.

KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

ul. Przemysłowa 2

62-510 Konin

Telefon 63 240 12 58

ZADANIA:

W przypadku, gdy uzależnieniu od alkoholu towarzyszy przemoc - do zadań Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- rozpoznanie sytuacji w rodzinie w drodze przeprowadzenia wywiadu środowiskowego wraz z załączoną procedurą „Niebieskiej Karty”, umożliwiającą zidentyfikowanie przemocy w rodzinie,
- wezwanie osoby nadużywającej alkoholu i stosującej przemoc na rozmowę ostrzegawczą, informującą o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy wobec bliskich,
- udzielanie wsparcia socjalnego, psychologicznego i prawnego ofiarom przemocy,
- informowanie rodzin uwikłanych w przemoc o możliwościach uzyskania pomocy,
- wnioskowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby nadużywającej alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

WOJWÓDZKI SZPITAL ZESPOLONY W KONINIE

Oddział Leczenia Uzależnień

Ul. Wyszyńskiego 1, 62-510 Konin

Telefon: 063 240 44 37/33

Poradnia Leczenia Uzależnień (funkcjonująca przy Oddziale Leczenia Uzależnień)

Telefon: 063 240 44 33/32

ZADANIA:

- Diagnoza uzależnień i innych zaburzeń psychologicznych i psychiatrycznych.
- Sesje psychoterapii indywidualnej dla uzależnionych i współuzależnionych,
- Sesje psychoterapii grupowej dla uzależnionych i współuzależnionych,
- Porady kontrolne realizacji zaleceń,
- Sesje terapii rodzinnej.

ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ

ZADANIA:

- zobowiązane do udzielania pomocy medycznej,

- w przypadku występowania u pacjenta sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej - do informowania o możliwościach uzyskania pomocy,
- wystawiania na prośbę osoby pokrzywdzonej zaświadczenia lekarskiego o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu,
- informowania ofiar o warunkach i miejscach wystawienia obdukcji.

PRZYCHODNIA LECZNIA UZALEŻNIEŃ I WSPÓLUZALEŻNIEŃ

ul. Wojska Polskiego 33

62-500 Konin

Telefon 63 244 43 95

PORADNIA LECZNIA UZALEŻNIEŃ I WSPÓLUZALEŻNIEŃ

ul. Chopina 23a

62-510 Konin

ZADANIA:

- pomoc terapeutyczna dla osób uzależnionych,
- pomoc terapeutyczna dla osób współuzależnionych
- pomoc terapeutyczna dla DDA

PORADNIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO mieszczące się przy:

- ul. Szpitalna 45
62-500 Konin
- ul. Wojska Polskiego 33
62-500 Konin
- ul. Spółdzielców 27
62-510 Konin
- ul. Chopina 23a
62-510 Konin

ZADANIA:

- pomoc psychologiczna i psychiatryczna,
- pomoc psychologiczna i psychiatryczna dla osób uzależnionych,
- pomoc psychologiczna i psychiatryczna dla osób współuzależnionych,
- pomoc psychologiczna i psychiatryczna dla DDA

ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

- **Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich**

ul. PCK 13

62-500 Konin

Telefon 63 240 61 93

- 6 Świetlic Socjoterapeutycznych,

- 1 Świetlica Środowiskowa,

▪ **Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Zarząd Oddziału Powiatowego w Koninie**

ul. Noskowskiego 1a

62-510 Konin

63 242 34 71

- 7 Środowiskowych Ognisk Wychowawczych,

- 2 Świetlice Środowiskowe.

**OŚRODEK ADOPCYJNO – OPEKUŃCZY TOWARZYSTWA
PRZYJACIÓŁ DZIECI**

ul. Noskowskiego 1a

62-510 Konin

Telefon 63 242 34 71

ZADANIA:

- Podejmowanie działań w celu zapewnienia dziecku krzywdzonemu opieki w zastępczym środowisku rodzinnym (rodzina zastępcza, adopcyjna);
- Udzielanie wsparcia i pomocy, głównie rodzinom zastępczym i adopcyjnym oraz rodzinom biologicznym będącym w trudnej sytuacji życiowej;
- Poradnictwo specjalistyczne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne i prawne);
- Diagnoza dziecka i rodziny. Terapia indywidualna i systemowa rodzin;
- Psychopedagogizacja rodziców i opiekunów.

Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Koninie

ul. Staromorzysławska 1

62-510 Konin

- 2 Świetlice Środowiskowe.

Konińskie Stowarzyszenie Abstynentów „Szansa”

ul. Przemysłowa 21

62-510 Konin

- 1 Świetlica Środowiskowa.

Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem

ul. Szpitalna 43, 62-500 Konin

-1 Świetlica Środowiskowa.

Stowarzyszenie „Teraz Młodzież”

ul. 3 maja 62a

62-500 Konin
- 1 Świetlica Środowiskowa.

Stowarzyszenie Aktywności Lokalnej „Młodzi- Aktywni”

ul. Fikusowa 8
62-510 Konin
-1 Świetlica Środowiskowa.

GRUPY ANONIMOWYCH ALKOHOLIKÓW NA TERENIE KONINA

- **„Przebudzenie” przy parafii Rzymsko-Kat.**
ul. Portowa 2
62-510 Konin
- **„Jedenastka” przy parafii Rzymsko-Kat.**
ul. Portowa 2
62-510 Konin
- **„Nadzieja” Ośrodek Społeczny**
ul. Przemysłowa 21
62-510 Konin
- **„Luz” parafia p.w. NMP**
ul. Przemysłowa
62-510 Konin
- **„Nowa Droga” Były budynek parafialny**
ul. Gostawicka 5
62-510 Konin
- **„Przemienienie” parafia p.w. NMP**
ul. Przemysłowa
62-510 Konin
- **„Rondo” przy parafii Rzymsko- Kat. Bł. M. Kolbe**
ul. Św. M. Kolbe 2
62-510 Konin
- **„Pociejewo” przy Poradni Uzależnień**
ul. Wojska Polskiego 33
62-500 Konin
- **„Wiara” przy parafii Rzymsko- Kat. Bł. M. Kolbe**
ul. Św. M. Kolbe 2
62-510 Konin
- **„Siódemka” przy parafii Rzymsko-Kat.**
ul. Portowa 2

62-510 Konin

▪ **„Zdzisław” przy klasztorze**

ul. Klasztorna

62-500 Konin

▪ **„Trzy Kroki” na terenie noclegowni**

ul. Nadrzeczna 56

62-500 Konin

IV. Cel główny, cele szczegółowe programu

1.Cel główny

Ograniczenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie i problemów wokół niego istniejących

2.Cele szczegółowe

- 2.1 Integracja działań instytucji i organizacji wobec problemu przemocy i ochrona ofiar przemocy,
- 2.2 Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy,
- 2.3 Rozwój oferty pomocowej dla rodzin z problemem przemocy,
- 2.4 Podniesienie poziomu świadomości społecznej wśród mieszkańców Konina,
- 2.5 Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- 2.6 Zapobieganie występowania przemocy w rodzinie.

Cel szczegółowy:

2.1 Integracja działań instytucji i organizacji wobec problemu przemocy i ochrona ofiar przemocy

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Zawarcie porozumień międzyinstytucjonalnych -koalicja przeciw przemocy	Prezydent Miasta Konina	2011-2015	Liczba zawartych porozumień międzyinstytucjonalnych
2	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	Prezydent Miasta Konina	2011-2015	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego
3	Systematyczna praca członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego	Spotkania Zespołu nie rzadziej niż raz na trzy miesiące	Liczba protokołów ze spotkań
4	Opracowanie zintegrowanych procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych związanych z występującą przemocą domową	-Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego -Grupy robocze	Okres realizacji Programu	Liczba opracowanych procedur postępowania

5	Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	Wszyscy partnerzy Programu	Okres realizacji Programu	Liczba monitorowanych rodzin
6	Realizacja czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty	-Zespół Interdyscyplinarny -Grupy robocze -Partnerzy	Okres realizacji Programu	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty

Cel szczegółowy:

2.2 Podniesienie skuteczności interwencji wobec problemu przemocy

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Analiza skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą	Zespół Interdyscyplinarny	Okres realizacji Programu	Liczba monitorowanych środowisk
2	Organizacja szkoleń i konferencji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie osób zobowiązanych i uprawnionych do zajmowania się problemem przemocy	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie - Policja -Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie -Zespół Interdyscyplinarny -Sąd Rejonowy w Koninie -Pozostałe instytucje i organizacje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy - organizacje pozarządowe.	Okres realizacji Programu	-Ilość podmiotów organizujących tego typu działania, -Liczba szkoleń i konferencji, -Liczba osób objętych szkoleniami.

3	Zintegrowana pomoc specjalistów z różnych dziedzin	Instytucje i Organizacje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy	Okres realizacji Programu	Liczba rodzin objętych pomocą
4	Całodobowa pomoc w formie schronienia	-Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie -Pogotowie Opiekuńcze -Rodzinny Dom Dziecka -Rodzinne Pogotowie	Okres realizacji Programu	Liczba osób korzystających ze schronienia
5	Tworzenie grup roboczych rozwiązujących problemy w indywidualnych przypadkach	Zespół Interdyscyplinarny	Okres realizacji Programu	Liczba rodzin objętych pomocą grupy roboczej
6	Motywowanie sprawców przemocy do zmiany postawy	Instytucje i Organizacje działające na rzecz ochrony przed przemocą	Okres realizacji Programu	Liczba zmotywowanych sprawców przemocy
7	Wprowadzenie procedury Niebieskiej Karty w nowych instytucjach	-Oświata -Służba zdrowia -Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Okres realizacji Programu	Ilość wypełnionych Niebieskich Kart

8	Utworzenie pomieszczeń terapeutycznych w ramach zasobów Miasta Konina od pracy ze sprawcami przemocy	-Rada Miasta Konina -Prezydent Miasta Konina -Wydział Lokalowy Urzędu Miasta Konina	Okres realizacji Programu	Ilość oddanych pomieszczeń z zasobów Miasta
9	Zabezpieczenie środków finansowych na organizację konferencji i szkoleń interdyscyplinarnych	-Prezydent Miasta Konina -Rada Miasta Konina	Okres realizacji Programu	Wysokość nakładów finansowych
10	Korzystanie z doświadczeń innych miast i gmin	-Zespół Interdyscyplinarny - pozostali Partnerzy	Okres realizacji Programu	Liczba spotkań dotyczących wymiany doświadczeń międzygminnych
11	Przedstawienie sprawozdania z realizacji Programu na sesji Rady Miasta	Instytucje i organizacje działające na rzecz przeciwdziałania przemocy	Okres realizacji Programu	Liczba instytucji i organizacji działających w ramach Programu
12	Funkcjonowanie „Niebieskiego Pokoju” w celu ochrony dziecka krzywdzonego i świadków przemocy.	- Policja	Okres realizacji Programu	Liczba osób objętych pomocą w ramach „Niebieskiego Pokoju”.

Cel szczegółowy:

2.3 Rozwój oferty pomocowej dla rodzin z problemem przemocy

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Diagnozowanie zmieniających się potrzeb osób i rodzin w kontekście zjawiska przemocy domowej i odpowiadanie na te potrzeby	Zespół Interdyscyplinarny	Okres realizacji Programu	Liczba zdiagnozowanych osób i rodzin
2	Tworzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie „banku informacji” dotyczącego istniejącej infrastruktury instytucji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie	Okres realizacji Programu	-Liczba wydanych i rozdysponowanych informatorów -strony internetowe
3	Inicjowanie tworzenia instytucji pomagających ofiarom przemocy w	Zespół Interdyscyplinarny	Okres realizacji	Liczba inicjatyw

	rodzinie		Programu	
4	Kompleksowe poradnictwo rodzinne	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Organizacje pozarządowe -Kościoły	Okres realizacji Programu	Liczba osób objętych wsparciem
5	Tworzenie grup pomocowych dla osób dotkniętych przemocą domową	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie -Organizacje pozarządowe -Kościoły -Służba zdrowia	Okres realizacji Programu	-Liczba utworzonych grup -Liczba osób uczestniczących w grupach
6	Uruchomienie grup korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie -organizacje pozarządowe -Służba zdrowia	Okres realizacji Programu	-Liczba utworzonych grup -Liczba osób uczestniczących w grupach
7	Telefon zaufania, porady poprzez pocztę elektroniczną	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Policja -Organizacje Pozarządowe	Okres realizacji programu	Liczba porad
8	Pomoc ofiarom przemocy w usamodzielnianiu się (w wyjściu z poczucia zależności) poprzez:	-Urząd Miasta, -Powiatowy Urząd Pracy, -Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,	Okres realizacji Programu	-Liczba rodzin usamodzielnionych poprzez: -uzyskanie pomocy mieszkaniowej -i/lub

	-zwiększenie zasobów lokalowych miasta -mieszkania socjalne i chronione) dla osób doświadczających przemocy; -umożliwienie podjęcia pracy zarobkowej (w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych)	-Organizacje pozarządowe		podjęcie pracy
9	Opracowanie i realizacja programów mających na celu ograniczenie przemocy	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Organizacje pozarządowe	Okres realizacji Programu	-Liczba opracowanych programów -Liczba uczestników

Cel szczegółowy:

2.4 Podniesienie poziomu świadomości społecznej wśród mieszkańców Konina

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Przygotowanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych	Wszyscy realizatorzy i partnerzy Programu	Okres realizacji Programu	-Liczba rozprawdzonych materiałów informacyjno-edukacyjnych
2	Organizowanie corocznej konferencji dotyczącej profilaktyki i edukacji służącej przeciwdziałaniu przemocy	-Prezydent Miasta Konina -Zespół Interdyscyplinarny	Raz w roku	Liczba uczestników konferencji
3	Promowanie zachowań społecznie pożądanych wśród dzieci i młodzieży	-Przedszkola -Szkoły -Koniński Dom Kultury -Młodzieżowy Dom Kultury -Kościoły	Okres realizacji Programu	Liczba spotkań, pogadanek

4	Oddziaływania profilaktyczne z naciskiem na promowanie wartości rodzinnych poprzez organizowanie festynów, akcji, spotkań: -Dnia Rodziny -Dnia Dziecka -Dnia Matki i Ojca -Dnia Babci i Dziadka -Dnia św. Bartłomieja -Turniej Rodziny -Mikołajki -Wigilia i inne	- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Towarzystwo Walki z Kalectwem -Towarzystwo Przyjaciół Dzieci -Młodzieżowy Dom Kultury -Koniński Dom Kultury -Miejska Biblioteka Publiczna -Muzeum w Gosławicach -Kościół	Okres realizacji Programu	Liczba i rodzaj oddziaływań profilaktycznych dla prawidłowego funkcjonowania rodziny

Cel szczegółowy:

2.5 Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Bezpłatne poradnictwo interdyscyplinarne	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Organizacje pozarządowe, -Kościoły	Okres realizacji Programu	-Liczba podmiotów udzielających porad, -Liczba osób korzystających z porad
2	Odseparowanie sprawców przemocy od ofiary poprzez: -zakaz kontaktowania się osobą pokrzywdzoną, -zakaz zbliżania się, -tymczasowe aresztowanie, -nakaz opuszczenia mieszkania, -zatrzymanie do wyjaśnienia, -odwiezienie do Izby Wyrzeźwień, -Sądowe orzeczenie eksmisji,	-Policja -Sąd -Prokuratura -Wydział Lokalowy Urzędu Miejskiego w Koninie	Okres realizacji Programu	-Ilość wydanych postanowień, -Liczba osób objętych ochroną,

4	Pomoc finansowa i rzeczowa	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Koninie -Organizacje pozarządowe,	Okres realizacji Programu	Liczba rodzin objętych pomocą
5	Bezpłatna pomoc w formie całodobowego schronienia	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie Koninie	Okres realizacji Programu	Liczba rodzin objętych pomocą
6	Wypracowanie międzyinstytucjonalnych procedur postępowania interwencyjnego	-Zespół Interdyscyplinarny -Pozostałe instytucje działające na rzecz pomocy rodzinie	Okres realizacji Programu	Liczb wypracowanych procedur
7	Podnoszenie standardu pomieszczeń lokalowych instytucji/organizacji pomocowych zapewniających miejsca schronienia	-Rada Miasta Konina -Prezydent Miasta Konina	Okres realizacji Programu	Ilość lokali w których podniesiono standard
8	Stosowanie przyspieszonego trybu procedur Sądowych w sprawach związanych z sytuacją dzieci krzywdzonych- skrócenie ich pobytu w placówkach interwencyjnych z przysposobieniem do adopcji	-Sąd Rejonowy -Kuratorzy -Ośrodek Adopcyjno Opiekuńczy -Pracownicy socjalni MOPR	Okres realizacji Programu	Ilość przyspieszonych procedur
9	Monitorowanie środowisk w których została zgłoszona przemoc lub	-Policja -Straż Miejska	Okres realizacji	Liczba monitorowanych środowisk

	zaistniało takie podejrzenie	-Kuratorzy Sądowi -Pracownicy socjalni MOPR	Programu	
--	-------------------------------------	--	----------	--

Cel szczegółowy:

2.6 Zapobieganie występowania przemocy w rodzinie

Lp.	Zadania do realizacji	Realizatorzy/Partnerzy	Terminy	Wskaźniki
1	Diagnozowanie zmieniających się potrzeb osób i rodzin zagrożonych przemocą	-Zespół Interdyscyplinarny -Pracownicy socjalni MOPR -Kuratorzy Sądowi -Psycholog i pedagog MOPR	Okres realizacji Programu	Liczba i rodzaj zdiagnozowanych potrzeb
2	Kompleksowe poradnictwo rodzinne, w tym również mediacje rodzinne/małżeńskie	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna -Organizacje pozarządowe -Kościoły	Okres realizacji Programu	-Liczba placówek udzielających poradnictwa -Liczba osób które skorzystały z poradnictwa
3	Tworzenie grup pomocowych dla osób zagrożonych przemocą domową w tym	-Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie	Okres realizacji	-Liczba utworzonych grup -Liczba osób uczestniczących w grupach

	tworzenie warunków lokalowych do zawiązywania się grup samopomocowych	-Organizacje pozarządowe -Kościoły	Programu	
4	Uruchomienie grup korekcyjno-edukacyjnych, socjoterapeutycznych np. trening zastępowania agresji	- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie -Świetlice środowiskowe -Organizacje pozarządowe -Kościoły	Okres realizacji Programu	-Liczba utworzonych grup -Liczba osób uczestniczących w grupach
5	Tworzenie nowych form pomocy dla rodziców (opiekunów prawnych) z problemami wychowawczymi: popularyzacja „Szkoły dla rodziców”	-MOPR - Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie -Organizacje pozarządowe	Okres realizacji Programu	Rodzaj i liczba działań pomocowych dla rodziców z problemami wychowawczymi
6	Branie udziału w ogólnopolskich przedsięwzięciach przeciw przemocy domowej, wchodzenie w koalicję z ogólnopolskimi organizacjami takimi jak Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Niebieska Linia czy też Fundacja Dzieci Niczyje-Koalicja na rzecz Profilaktyki Krzywdzenia Małych Dzieci itp.	Wszyscy partnerzy i realizatorzy Programu	Okres realizacji Programu	- Liczba ogólnopolskich przedsięwzięć/akcji, w których udział brały instytucje na rzecz przeciwdziałania przemocy z terenu Konina

V. Wskaźniki osiągnięcia celu

- Liczba podjętych interwencji kryzysowych wobec ofiar przemocy (dzieci, dorośli),
- Liczba osób dorosłych i dzieci objętych poradnictwem, terapią,
- Liczba osób objętych grupowymi zajęciami edukacyjno-profilaktycznymi (dzieci, młodzież),
- Liczba osób (kobiety, mężczyźni, dzieci), którym udzielono całodobowego schronienia,
- Liczba dzieci i młodzieży doznającej przemocy, zgłoszonej przez wychowawców placówek wsparcia dziennego,
- Liczba zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie w lokalnych telefonach zaufania,
- Liczba instytucji, które działają na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ilość wypełnionych Niebieskich Kart przez Policję, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Placówki Leczenia Odwykowego,
- Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty,
- Liczba wniosków w sprawach karnych z art. 207 kk.,
- Liczba wyroków Sądu Rodzinnego w sprawach dzieci krzywdzonych- ofiar przemocy,
- Ilość spraw w których zastosowano środki zapobiegające wobec sprawców przemocy,
- Dane z ankiet i innych badań o charakterze socjologicznym pozwalającym na ocenę stopnia świadomości społecznej,
- Liczba dzieci i młodzieży objętych edukacją, poradnictwem oraz programami profilaktycznymi i wsparciem,
- Liczba zawartych porozumień międzyinstytucjonalnych,
- Liczba protokołów ze spotkań,
- Liczba opracowanych procedur postępowania,
- Liczba monitorowanych rodzin,
- Liczba utworzonych grup dla osób doświadczających przemocy,
- Liczba osób objętych szkoleniami,
- Liczba udzielonych porad,
- Liczba podmiotów udzielających porad,
- Ilość wydanych postanowień sądowych dotyczących zakazów dla sprawcy,
- Liczba zdiagnozowanych osób (rodzin),
- Ilość wydanych egzemplarzy różnych materiałów informacyjnych,
- Ilość akcji, przedsięwzięć dotyczących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Liczba osób, rodzin usamodzielnionych,
- Liczba wydanych zaświadczeń lekarskich,

- Liczba programów i uczestników biorących udział w tych programach,
- Liczba zmotywowanych sprawców przemocy,
- Liczba sprawców przemocy,
- Liczba szkoleń, konferencji oraz liczba osób objętych tą formą działalności,
- Liczba podmiotów organizujących różne przedsięwzięcia,
- Ilość wykonanych eksmisji sprawców przemocy w stosunku do podjęcia różnych działań korekcyjno-edukacyjnych,
- Liczba sprawców zatrzymanych w Izbie Wytrzeźwień,
- Liczba sprawców przemocy tymczasowo aresztowanych lub wobec których zastosowano zakaz kontaktowania się z rodziną,
- Liczba sprawców przemocy z nakazem opuszczenia mieszkania,
- Liczba spraw rozpatrywanych przez Zespół Interdyscyplinarny,
- Liczba sprawców objętych działaniami edukacyjno-korekcyjnymi,

VI. Adresaci programu

1. Rodziny i osoby dotknięte bezpośrednio zjawiskiem przemocy.
2. Rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy.
3. Przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą.
4. Sprawcy przemocy.

VII. Realizatorzy Programu w Mieście Koninie

- Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie,
- Rada Miasta Konina,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie, w tym:
  - Klub Integracji Społecznej,
  - Sekcja Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej,
  - Pracownicy socjalni z działu Pomocy Środowiskowej,
- Wydział Oświaty Urzędu Miejskiego w Koninie,
- Wydział Kultury Sportu i Spraw Społecznych w Koninie,
- Koniński Dom Kultury w Koninie,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Koninie,
- Rzecznik Prasowy Prezydenta Miasta Konina,
- Wydział Lokalowy Urzędu Miejskiego w Koninie,
- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koninie,
- Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koninie,
- Sąd Rejonowy w Koninie,
- Kuratorzy Sądowi w Koninie,
- Prokuratura Rejonowa w Koninie,
- Komenda Miejska Policji w Koninie,
- Szkoły i inne placówki oświatowe w Koninie,
- Straż Miejska w Koninie,
- Pogotowie Opiekuńcze w Koninie,
- Rodziny zastępcze zawodowe o charakterze Rodzinnego Pogotowia Opiekuńczego,
- Placówki Dziennego pobytu dla dzieci i młodzieży w tym świetlice środowiskowe prowadzone przez organizacje pozarządowe,
- Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie,
- Placówki Służby Zdrowia (publiczne i niepubliczne),
- Placówki leczenia odwykowego,
- Noclegownia i Schronisko dla Osób Bezdomnych w Koninie prowadzone przez PCK w Koninie,
- Izba Wyrzeźwień w Koninie,
- Organizacje Pozarządowe,
- Fundacje i Stowarzyszenia,
- Miejski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Koninie,
- Kościoły,
- Konińska Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Lokalne Media,
- Powiatowy Urząd Pracy w Koninie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Koninie,
- Uniwersytet III wieku,
- Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy prowadzony przez TPD,

VIII. Planowane efekty

Dzięki prowadzonym akcjom informacyjnym na temat występowania zjawiska przemocy może dojść do zwiększenia liczby ujawnianych sytuacji przemocy domowej.

W późniejszym okresie miarą efektywności Programu będzie:

- zmiana postaw oraz zachowań mieszkańców miasta Konina wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost kompetencji osób pomagającym ofiarom i sprawcom przemocy,
- spadek liczby drastycznych przypadków przemocy w rodzinie,
- spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie,
- spadek liczby osób zatrzymanych w izbie wytrzeźwień i policyjnej izbie zatrzymań w związku z przemocą domową,
- spadek liczby osób (ofiar, sprawców) uwikłanych w przemoc domową,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

IX. Koszty programu

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw ośrodki pomocy społecznej na podstawie art. 9a ust. 9 są zobowiązane do obsługi organizacyjno-technicznej zespołu interdyscyplinarnego. Zadanie to będzie realizowane w siedzibie Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Spotkania zespołu interdyscyplinarnego będą odbywać się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące, co wiąże się z kosztami związanymi ze zużyciem energii elektrycznej, wody, środków czystości, kosztami wynagrodzenia dla osoby odpowiedzialnej za obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Na potrzeby pracy zespołu interdyscyplinarnego tj. zakupem komputera, biurka, szafy do przechowywania dokumentów a także kosztami zakupu materiałów papierniczych, biurowych, tonerów do drukarki i kserokopiarki. Potrzebne będą także środki na realizację zapisanych w Programie zadań.

Koszty realizacji Programu

Lp.	Nazwa zadania	Źródło finansowania Programu
1	Zawarcie porozumień międzyinstytucjonalnych	Środki własne Gminy
2	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego i obsługa	Środki własne Gminy
3	Praca członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Podmiot tworzący Zespół Interdyscyplinarny
4	Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie	Środki własne Partnerów
5	Realizacja czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty	Środki własne Partnerów
6	Udział w szkoleniach i konferencjach	Środki własne gminy
7	Całodobowa pomoc w formie schronienia	Środki własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
8	Utworzenie „banku informacji”	Środki Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
9	Tworzenie instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie	Środki własne Gminy, środki Partnerów, środki Unii Europejskiej
10	Kompleksowe poradnictwo rodzinne	W ramach środków własnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Partnerów
11	Funkcjonowanie grup pomocowych dla osób dotkniętych przemocą domowa	Partnerzy w ramach środków własnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, środki Unii Europejskiej
12	Funkcjonowanie grup korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc	Partnerzy w ramach środków własnych, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, środki Unii Europejskiej
13	Prowadzenie szkoły dla rodziców	W ramach środków własnych MOPR i Partnerów
14	Telefon zaufania, porady przez pocztę elektroniczną	W ramach środków

		Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Partnerów
15	Udział w ogólnopolskich przedsięwzięciach przeciw przemocy domowej	W ramach środków Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Partnerów
16	Dostępność do pomocy medycznej w sytuacjach doświadczania przemocy	Środki własne służby zdrowia
17	Obsługa Programu i Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych	Środki własne Miasta
18	Zakup materiałów, sprzętu	Środki własne Miasta
19	Mieszkania dla osób doświadczających przemocy	Miasto Konin
20	Podniesienie kwalifikacji zawodowych w celu podjęcia pracy zarobkowej	Środki Powiatowego Urzędu Pracy, środki PFRON, środki z Unii Europejskiej i pozyskane w wyniku udziału w konkursach
21	Opracowanie programów mających na celu ograniczenie przemocy	W ramach środków finansowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Partnerów
22	Realizacja programów mających na celu ograniczenie przemocy	Środki z budżetu państwa, Unii Europejskiej, realizatorów Programu
23	Przygotowanie materiałów informacyjno- edukacyjnych	W ramach środków finansowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i Partnerów
24	Organizacja konferencji dotyczące profilaktyki i edukacji, służącej przeciwdziałaniu przemocy	Środki finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie i partnerów konferencji
25	Organizacja spotkań, akcji itp.	Miasto Konin, środki rządowe i unijne
26	Promowanie zachowań społecznie pożądanych wśród dzieci i młodzieży	Środki własne Partnerów
27	Poradnictwo interdyscyplinarne	Środki finansowe realizatorów
28	Odseparowanie sprawców przemocy od ofiar	W ramach środków własnych Policji, Sądu, Prokuratury
29	Pomoc finansowa i rzeczowa	W ramach środków finansowych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie Organizacji pozarządowych
30	Powołanie nowych rodzin zastępczych zawodowych, nie spokrewnionych z dzieckiem	Środki własne MOPR Budżet Miasta
31	Polepszenie warunków pobytu osób przebywających w Noclegowni i Schronisku dla osób Bezdomnych	Środki własne MOPR, Budżet Miasta,
32	Podnoszenie standardów w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej	Środki własne MOPR, Budżet Miasta,

X. Monitoring i ewaluacja zadań programu

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy funkcjonujący w sposób przedstawiony w niniejszym dokumencie obejmuje zadania gminy i powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pracy z ofiarami i sprawcami przemocy domowej. Zadania określone w cytowanych przepisach prawa realizują zarówno instytucje zobligowane do pracy w tych obszarach, jak i organizacje pozarządowe. Współzależność elementów programu pokazuje wysoki stopień jego zorganizowania, a przedstawione procedury – spójność działań profilaktycznych, prewencyjnych, interwencyjnych i pomocowych wobec ofiar i sprawców przemocy w rodzinie.

Istotą efektywności funkcjonowania programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców miasta, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników programu i monitoring działań.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie monitorowany będzie przez Zespół Interdyscyplinarny, w skład, którego wchodzić będą przedstawiciele instytucji działających w Programie.

Do końca maja każdego roku członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego sporządzać będą aktualizację diagnozy oraz sprawozdania z realizacji zadań. Powyższe informacje służyć będą ewaluacji funkcjonowania Programu.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzona będzie na podstawie analizy (w kolejnych latach, gdy Sąd, Policja i Prokuratura prześlą dane dotyczące wyłącznie Miasta Konina – na podstawie analizy porównawczej) danych liczbowych zawartych w aktualizacji diagnozy z dotychczasowym opisem, co pozwoli na określenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.

Natomiast dane liczbowe zawarte w sprawozdaniach określą aktualne zasoby oraz poziom realizacji zadań.

Zestawienie w/w danych oraz wskazanie i analiza występujących zależności (ewaluacja jakościowa) pozwoli na ocenę skuteczności działania tak skonstruowanego Systemu, a w szczególności:

- ilości i jakości posiadanych zasobów (materialne, ludzkie),
- funkcjonalności opracowanych procedur,
- skuteczności stosowanych form i metod pracy,
- poziomu realizacji zadań,
- dystrybucji zasobów wewnątrz systemu,
- sposobów pozyskiwania zasobów.

Tak prowadzona ewaluacja Programu umożliwi bieżącą korektę zmiennych, w celu maksymalizacji efektów prowadzonych działań.

XI. Podsumowanie i wnioski końcowe

Skala rozmiaru przemocy w rodzinie jest bardzo trudna do ustalenia z różnych względów. Choćby ze względu na drażliwość problemu i towarzysząca temu zjawisku niechęć do mieszania się w obce sprawy. Dlatego ważne jest aby działania zmierzały do diagnozy zjawiska przemocy w Mieście Koninie.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej wskazuje na konieczność opracowania metodologii badań tego typu zjawiska. Ministerstwo jednak nie podało skutecznej metody do diagnozowania skali przemocy na terenie gmin, które same opracowują system wsparcia instytucjonalnego. Pozostawiono to w gestii wykonawcy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Krajowy program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w swojej strategii diagnozującej podaje niektóre elementy, które powinny być uwzględnione w realizacji diagnozy i są to:

- zbieranie informacji na temat rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie które dotyczą:
  - skali zjawiska w podziale na kategorię ofiar,
  - identyfikację ofiar,
- badanie istniejącej infrastruktury instytucji i organizacji pomagających ofiarom przemocy w rodzinie,
- zbadania skuteczności pomocy udzielonej rodzinom dotkniętym przemocą w tym zbadanie istniejących przeszkód w zakresie pomagania ofiarom przemocy,
- badanie potrzeb szkoleniowych pracowników tzw. pierwszego kontaktu,
- w stosunku do sprawców przemocy zaleca się pogłębioną analizę następującymi zagadnieniami:
  - historie relacji w których występuje przemoc,
  - historie interwencji związanych z przemocą,
  - historie pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
  - doświadczenia związane z nadużywaniem alkoholu i innych używek, leków itp.,
  - historie agresywnych i przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych,
  - kontakty z wymiarem sprawiedliwości,
  - historie edukacyjno-zawodową,

W analizie podręcznikowej zjawiska przemocy w rodzinie można dopatrzeć się następujących wniosków:

- zmiany społeczne uaktywniły w rodzinie zwiększenie się częstotliwości relacji które oparte są na przymusie, te tendencje mogą doprowadzić do rozpadu rodziny,
- zmiany społeczne spowodowały również ogromny kryzys dotychczasowych wartości i zasad funkcjonowania rodziny,
- edukacja norm i obyczajów wpłynęła na pojawienie się destrukcyjnych zachowań w rodzinie,
- uzależnienie ekonomiczne od partnerów życiowych spowodowało zaostrzenie relacji opartej na przymusie,
- przymus ekonomiczny prowadzi do pozostawiania ofiar przemocy w związkach dla nich trudnych. Jest to wynikiem nie tylko cierpienia ale także utrwalania poczucia bezradności i braku perspektyw.

Istnieje jednak w naszym mieście konieczność zbudowania trwałego i spójnego lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W oparciu o sojuszników,

instytucje bezpośrednio zaangażowane w rozwiązywanie tego problemu z nakazu ustawowego lub stosownych działań. W tym właśnie celu przedstawiamy propozycję Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Miasta Konina na lata 2011-2015, który opracował Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie. Program pozwoli na zintegrowanie działań i kompetencji wielu służb, oraz zwiększenia profesjonalizmu kadry i w rezultacie zmniejszenia skali zjawiska przemocy w naszym mieście. Doświadczenia pracowników naszego Ośrodka w pracy z osobami pokrzywdzonymi na skutek doświadczania przemocy w rodzinie wskazują że dotychczas stosowany model pomagania w pewnym stopniu się sprawdza. Jednak następujące ciągłe zmiany postaw społecznych, ustawodawstwa oraz oszczędne gospodarowanie środkami wymuszają modyfikację i dostosowanie do tych zmian istniejącego systemu. Należy zwrócić uwagę chociażby na jedno zjawisko że osoby pokrzywdzone potrzebują długotrwałego i indywidualnego kontaktu. Istotne jest nie tylko wsparcie jednorazowe jakiejś instytucji ale ciągła pomoc w trudnym procesie wychodzenia z tej sytuacji życiowej. Najistotniejsze jest podejmowanie pracy ze sprawcami przemocy. Z doświadczenia naszej pracy wynika że sprawcy rezygnują z jednego związku i wchodzą w kolejny związek nadal stosując przemoc. Dlatego edukacja i terapia dla osób stosujących przemoc jest taka ważna. Również ważne jest objęcie profesjonalną opieką świadków przemocy w rodzinie, gdyż jak uczy doświadczenie istnieje duże prawdopodobieństwo powielania przez te osoby negatywnych wzorców zachowań przemocowych.

Praca z osobami doznającymi przemocy jest bardzo trudna i wyczerpująca psychicznie nawet dla profesjonalnej kadry zawodowej. Zależy to od sytuacji zniewolenia ofiary. Wymaga też dostosowania tempa pracy do gotowości i chęci zmiany. Osoby prowadzące ten rodzaj pracy muszą być objęte systematycznymi szkoleniami i pomocą psychologiczną np. w formie super wizji. Bardzo ważnym elementem w procesie pomagania osobom pokrzywdzonym przez stosowanie przemocy domowej jest współpraca z innymi służbami i instytucjami- sojusznikami osób pokrzywdzonych.

Należy pamiętać że:

- wbrew obowiązującym w społeczeństwie mitom przemoc dominuje nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu ale występuje we wszystkich grupach społecznych,
- w większości przypadków przemocy towarzyszy problem uzależnienia od alkoholu lub innych substancji,
- znacznie trudniej jest przerwać przemoc, gdy rodzina/osoba jest całkowicie ekonomicznie uzależniona od sprawcy i nie ma wsparcia w rodzinie lub najbliższym otoczeniu,
- najczęściej o pomoc proszą ofiary przemocy fizycznej,
- najtrudniej pomagać osobom, które doznają przemocy i znajdują się na tzw. trzecim poziomie wiktyimizacji,
- w grupie osób objętych pomocą znajdują się i takie które charakteryzują się niskim poziomem umiejętności rozwiązywania problemów życiowych. Dlatego tak ważna jest istota towarzyszenia im i wspieranie ich działań w procesie wychodzenia z przemocy.
- część osób doznających przemocy w swojej bezradności wpada w pułapkę uzależnienia od alkoholu, narkotyków, leków bo sięgając po nie sądzą że w ten sposób poradzą sobie z przemocą,

- często przemoc traktowana jest jako normalny, nieodłączny element małżeństwa lub związku. Dlatego należy zwiększać świadomość kobiet, aby szukały pomocy
- i korzystały ze swoich praw.

Wnioski:

Pragnąc w pełni zrealizować ten Program miasto Konin powinno wprowadzić:

1. Monitorowanie problemu

- szczególnie monitorowanie rodzin dysfunkcyjnych zagrożonych występowaniem przemocy,
- należy prowadzić badania społeczne dotyczące występowania zjawiska przemocy,
- należy usprawnić system zbierania i przepływu informacji,
- możliwie poszerzać źródła zgłaszania informacji o zagrożeniu,
- umożliwić zgłaszanie problemu przez samo dziecko,
- obowiązek wypełniania Niebieskiej Karty

2. Rozwiązania kompleksowe

- system powinien być zdecentralizowany na poziomie lokalnym,
- organizować akcje szkoleniowo-uświadamiająca,
- ochrona prawna-zakaz stosowania kar cielesnych,
- wsparcie w szkołach wyrównanie szans,

3. Zintegrowane działania nakierowane na dziecko i rodzinę (które doświadczyło przemocy lub jest zagrożone przemocą)

- szybka i skuteczna pomoc konkretnemu dziecku lub rodzinie,
- pomoc psychologiczna,
- wsparcie dla rodziny,
- zintegrowane działania różnych służb i podmiotów,

4. Sprawna egzekucja prawna i ochrona dobra dziecka i rodziny

- sprawa wymierzania kar,
- system zabezpieczania i wsparcia dziecka i rodziny,
- natychmiastowe odizolowanie poszkodowanych od sprawców

Autorzy Programu:

1. Józef Mazurkiewicz
2. Anna Kwaśniewska
3. Wioletta Glapińska
4. Lidia Szymczak
5. Lidia Naskręcka
6. Aneta Szeflińska
7. Anna Wincencjusz

Konsultacja:

Józef Mazurkiewicz